

STORTINGET

Grunnlovsforslag 10

(2019–2020)

Grunnlovsforslag fra Dag Terje Andersen, Eva Kristin Hansen, Magne Rommetveit, Svein Harberg, Hans Fredrik Grøvan, Freddy André Øvstegård, Terje Breivik, Nils T. Bjørke, Une Bastholm og Bjørnar Moxnes

Dokument 12:10 (2019–2020)

Grunnlovsforslag fra Dag Terje Andersen, Eva Kristin Hansen, Magne Rommetveit, Svein Harberg, Hans Fredrik Grøvan, Freddy André Øvstegård, Terje Breivik, Nils T. Bjørke, Une Bastholm og Bjørnar Moxnes om endring i § 108 (samene som urfolk)

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at da Norge 20. juni 1990 ratifiserte ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stamfolk i selvstendige stater, var det forutsatt at konvensjonen skulle gjelde for samene i Norge. Tilslutningen bygde på at staten Norge er etablert på territoriet til både samer og nordmenn. Begge folk hadde utvilsomt tilknytning til Norges landområder før de nåværende statsgrensene ble etablert.

Ønsket om å synliggjøre samenes stilling som urfolk er fulgt opp gjennom Dokument 12:1 (2014–2015) og 12:28 (2015–2016) om forslag til endring i Grunnloven § 108. Ved behandlingen i Stortinget oppnådde ingen av forslagene grunnlovsmessig flertall. Flertallet uttrykte imidlertid et ønske om å finne en formulering som kan vedtas etter valget i 2021.

Forslagsstillerne vil understreke betydningen av at samenes status som urfolk kommer klart til uttrykk også i Grunnloven. En slik status er rettslig og politisk uomtvistet, og fastslått av Høyesterett. Siden 2000 har den vært fastslått i § 17 i Finlands grundlag.

Samtidig foreslås den endring at dagens uttrykk «den samiske folkegruppe» endres til «det samiske folk». En slik endring er nødvendig allerede som rent språklig konsekvens av det foreslåtte tilleggset om same- ne som urfolk. Endringen vil ikke innebære at virkeom- rådet for bestemmelsen blir et annet enn i dag.

De foreslåtte endringene vil ikke på noe punkt gi § 108 et annet rettslig innhold enn paragrafen hadde før endringene trer i kraft.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

§ 108 skal lyde:

Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at det samiske folk, som urfolk, kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

-

Dei statlege styresmaktene skal leggje til rette for at det samiske folket, som urfolk, kan tryggje og utvikle språket sitt, kulturen sin og samfunnslivet sitt.

19. juni 2020

Dag Terje Andersen

Eva Kristin Hansen

Magne Rommetveit

Svein Harberg

Hans Fredrik Grøvan

Freddy André Øvstegård

Terje Breivik

Nils T. Bjørke

Une Bastholm

Bjørnar Moxnes

Referert i Stortingets møte 19. juni 2020.

«Forslaget blir under presidentens ansvar å bekjentgjøre ved trykken for å komme til avgjørelse på første, annet eller tredje storting etter neste valg.»

Tone Wilhelmsen Trøen

president